

B U P L

BUPL's ønsker til en ny dagtilbudslov

d. 16. april 2007

Med den nye dagtilbudslov, vil der blive indført en selvstændig lov for området. Dette hilser BUPL velkomment, idet de pædagogiske tilbuds selvstændige funktion, værdi og betydning dermed anerkendes. BUPL finder, at indførelsen af en sådan lov er en oplagt mulighed for at understøtte de pædagogiske tilbuds vigtige samfundsmæssige betydning og sikre børn og unge de bedst mulige rammer og vilkår for deres dannelse, læring, socialisering og omsorg.

BUPL har i sit svar på høringen over forslaget til dagtilbudsloven anført en række ønsker til loven. Desværre er disse alene i meget ringe omfang blevet imødekommet i det forslag til dagtilbudslov, der er blevet fremsat for Folketinget. I det følgende gengives de ønsker, som BUPL har fremsat - men som ikke er blevet imødekommet - i sammenfattet form.

Det fremgår af forslaget til dagtilbudsloven, at man med loven har ønsket at skabe kvalitetsforbedringer i tilbuddenes indhold. *BUPL savner dog i selve forslaget det mere generelle kvalitetsmæssige løft i form af en væsentlig forbedring af rammer og vilkår for løsning af den pædagogiske opgave i institutionerne – det helt afgørende for at kvaliteten i tilbuddene kan øges.* Loven synes snarere i sine nyskabelser at lægge vægt på ydelserne til forældrene f.eks. i form af indarbejdelse af hensynet til fleksibilitet for familierne i lovens formål samt øgede muligheder for frit valg. Det øgede fokus på frit valg synes i øvrigt at skabe et paradoks i loven. Således vægtes kommunal helhedstænkning i form af strategier for social integration, helhed, overgange og rød tråd højt, mens der samtidig gives flere muligheder for forældrene til at vælge disse tilbud fra til fordel for private løsninger.

Ud over ønsket om væsentlige forbedringer af rammer og vilkår for løsning af den pædagogiske opgave i daginstitutionerne kan BUPL's vigtigste konkrete budskaber i forbindelse med den nye lov sammenfattes som følger:

- Alle børn skal have en selvstændig rettighed til en institution af høj pædagogisk kvalitet.
- Hovedformålet med loven skal være det pædagogiske formål.
- Der skal sikres en fortsat høj grad af forældreindflydelse sammen med et styrket lederansvar.
- Der skal indføres krav om, at lederne af daginstitutionerne skal have en pædagoguddannelse.
- De særlige dag- og klubtilbud skal også være omfattet af dagtilbudsloven.
- Den foreslåede nye mulighed for at kombinere tilskud til privat pasning med en daginstitutionsplads sløjfes, og reglerne om private pasningstilbud skal forblive i serviceloven.
- Reglerne om skolefritidsordninger i folkeskoleloven skal indrettes i overensstemmelse med reglerne om fritidshjem i dagtilbudsloven.

1. Alle børn skal have en selvstændig rettighed til en institution af høj pædagogisk kvalitet

Med den nye dagtilbudslov anerkender man som nævnt de pædagogiske tilbuds selvstændige funktion, værdi og betydning i vores samfund. Netop på baggrund af de pædagogiske tilbuds vigtige betydning for børns dannelse, læring, socialisering og omsorg, mener BUPL, at alle børn skal have en selvstændig rettighed til en plads i en institution af høj pædagogisk kvalitet – en ret, der ikke findes i fremsatte forslag til dagtilbudsloven.

2. Hovedformålet med loven skal være det pædagogiske formål

I det fremsatte forslag til dagtilbudsloven er der i den overordnede formålsbestemmelse angivet fire sideordnede formål. BUPL mener som tidligere anført, at fokus i en dagtilbudslov bør være rettet på børnene og deres ret til en institution af høj pædagogisk kvalitet. BUPL finder derfor, at formålsbestemmelsen i loven bør fokusere på kvaliteten og det pædagogiske indhold i institutionerne. BUPL finder det generelt uheldigt, at der indblandes andre hensyn – herunder arbejdsmarkedshensyn - i lovens formålsbestemmelse. BUPL erkender dog, at området hidtil har tilgodeset andre hensyn end hensynet til kvalitet og pædagogisk indhold i institutionerne, og at det ligeledes vil være tilfældet fremover. BUPL mener dog, at der bør differentieres mellem de enkelte formål, således at det fremgår klart, at hovedformålet med loven er det pædagogiske indhold.

3. Der skal sikres en fortsat høj grad af forældreindflydelse sammen med et styrket lederansvar

Det fremsatte lovforslag indeholder et ”nyt snit” i relation til ansvarsfordelingen mellem kommunalbestyrelsen, lederen og forældrebestyrelsen. Dette betyder overordnet set, at kommunalbestyrelsens og lederens ansvar er blevet styrket og trukket skarpere op, mens forældrebestyrelsens ansvar for godkendelse og evaluering af den pædagogiske læreplan er erstattet af en bestemmelse der sikrer at bestyrelsen bliver inddraget i vigtige faser af den pædagogiske læreplans tilblivelse og evaluering.

BUPL anser den nye fordeling og præcisering af ansvaret i forhold til lederne som en anerkendelse af, at det er det pædagogiske arbejde, der er kernen i daginstitutionerne, og at det dermed også vurderes som afgørende, at det er den pædagogiske ledelse, der har det endelige ansvar for udarbejdelse og godkendelse af institutionens pædagogiske læreplan.

BUPL finder det afgørende for, at den nye ansvarsfordeling er fornuftig, at forældrebestyrelsen – som der er lagt op til i forslaget – fastholdes som aktiv part i formuleringen af *hver enkel* daginstitutionens læreplan (udarbejdelsen, evalueringen og opfølgningen). En tæt dialog mellem forældre, bestyrelse og den pædagogiske faglighed om den pædagogiske læreplan vil fortsat være et helt afgørende fundament for samarbejdet i institutionen.

Af bemærkningerne til det fremsatte lovforslag fremgår det, at kommunalbestyrelsen nu også skal vurdere om de beskrevne metoder og aktiviteter i de pædagogiske læreplaner vil kunne føre til opfyldelse af læringsmålene. BUPL mener, at en sådan vurdering forudsætter en pædagogisk viden og kompetence, som en kommunalbestyrelse ikke forudsættes at besidde. BUPL ønsker derfor, at dette ændres således at kommunalbestyrelsen alene skal godkende, om den pædagogiske læreplan og evalueringen af denne ligger inden for de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen har fastsat.

4. Der skal indføres krav om, at lederne af daginstitutionerne skal have en pædagoguddannelse

BUPL finder, at den lederrolle, der er beskrevet i lovforslaget, vil forudsætte, at lederen har kvalifikationer i forhold til pædagogisk arbejde og teoridannelse, der gør vedkommende i stand til at varetage denne rolle overfor personale og samarbejdspartnere.

BUPL vil derfor foreslå, at der fastsættes et uddannelseskraftkrav, der fastsætter at en leder, ansat efter lovens ikrafttrædelsestidspunkt, som minimum skal have en uddannelse efter lov om uddannelse af pædagoger.

5. De særlige dag- og klubtilbud skal også være omfattet af dagtilbudsloven

I det fremsatte forslag til dagtilbudsloven, har man valgt ikke at medtage de særlige dag- og klubtilbud.

I kommunernes praktiske virkelighed er der dog en meget tæt sammenhæng mellem dagtilbud for børn med disse særlige vanskeligheder og kommunernes almene dagtilbud, som er indeholdt i dagtilbudsloven. Børn med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne integreres i vidt omfang i samme institution som børn uden særlige vanskeligheder, enten i fuld integration eller udskilt i en særlig gruppe med eget tilknyttet personale. Denne udvikling har været i gang igennem flere år og er

yderligere blevet forstærket af kommunalreformens ændring af ansvaret for det sociale område og kommunernes mulighed for at påtage sig en række institutioner og opgaver frivilligt.

Udover en række praktiske fordele ved at have børn tæt på et lokalmiljø og til at indgå i sammenhænge, hvor der kan være rationelle fordele i arbejdstidsplanlægning og udnyttelse af specialviden hos personale, bygger ændringen også på tankerne om at være i stand til at rumme forskellighed i stedet for at udgrænse børn og unge, der afviger fra gennemsnittet i særlige institutioner, hvor der lægges vægt på det anderledes, snarere end det fælles børneliv i et dagtilbud. At lade et område, der i høj grad i praksis er integreret, regulere i to forskellige lovgivninger, vil kunne hindre, at børn med særlige behov gives det optimale sammenhængende tilbud.

BUPL ønsker derfor, at bestemmelserne om særlige dagtilbud og særlige klubtilbud i lov om social service §§ 32, og 36 overføres til dagtilbudsloven, således at alle dagtilbud til børn er samlet i én lov.

6. Den foreslåede nye mulighed for at kombinere tilskud til privat pasning med en daginstitutionsplads sløjfes, og reglerne om private pasningstilbud forbliver i serviceloven

Det fremsatte forslag til dagtilbudsloven indeholder en mulighed for, at familier, der har behov for at få passet deres barn uden for institutionernes åbningstider, kan få tilskud til privat pasning af barnet samtidig med at barnet har en plads i et dagtilbud efter loven. Det indebærer, at børnene, hvis forældre benytter sig af dette tilbud, i hverdagen skal omstille sig ikke blot fra forældre til institution, men også til den private pasningsordning.

BUPL finder, at dette er en uhensigtsmæssig løsning af familiernes behov for pasning af børnene, der falder dårlig i tråd med lovens tankegang om at skabe sammenhæng i børnenes hverdag. Gennem de senere år er åbningstiderne i institutionerne blevet kortere, og der er indført flere lukkedage. Dette er med til at øge behovet for at få børnene passet uden for åbningstiderne.

BUPL mener, at man i stedet bør vende denne udvikling og øge åbningstiderne og minimere antallet af lukkedage, så forældrenes behov for pasning kan imødekommes i daginstitutionerne. Denne løsning vil være i overensstemmelse med lovens tankegang om at sikre sammenhæng i børns hverdag.

I det fremsatte lovforslag er der et selvstændigt afsnit om private pasningsordninger, der samler bestemmelserne om tilskud til privat pasning, tilskud til pasning af egne børn mv. BUPL finder, at det er ulogisk at placere dette afsnit, der alene har karakter af servicetilbud til forældrene, i en dagtilbudslov, der ifølge bemærkningerne netop i højere grad skal fokusere på kvaliteten og indholdet i tilbuddene. BUPL ønsker derfor i stedet, at reglerne om private pasningsordninger forbliver i serviceloven.

7. Reglerne om skolefritidsordninger i folkeskoleloven skal indrettes i overensstemmelse med reglerne om fritidshjem i dagtilbudsloven

Det fremsatte forslag til dagtilbudsloven indeholder et selvstændigt afsnit om fritidshjemmene. BUPL anser dette for at være en anerkendelse af det fritidspædagogiske områdes selvstændige betydning. BUPL ser det som en naturlig forlængelse heraf, at man indfører det samme værdigrundlag og de samme krav til f.eks. børnemiljøet og den pædagogiske indsats i skolefritidsordningerne, som i stignende omfang erstatter fritidshjemmene. Det samme gælder forældrebetalingregler, hvor reglerne for fritidshjem bør videreføres på SFO-området.

BUPL finder generelt, at børnenes behov må være i centrum, uanset hvordan fritidstilbudene organiseres. Et helhedssyn på børn må indebære at bærende pædagogiske formålsbestemmelser for aldersgruppen må gøres gældende uanset om tilbudene organiseres efter dagtilbudsloven, eller folkeskoleloven.